

ТЕСТ ЗА ЛОКАЛИЗАЦИЯ НА КОНТРОЛА

Адаптация: А.Величков, Г.Лукарски, М.Радославова, Русева, Л.Генова

Инструкция

Този въпросник съдържа двойки твърдения, означени с буквите „А“ и „Б“. От всяка двойка изберете онова твърдение (винаги само едно), което считате, че по-добре изразява Вашето мнение. Не избирайте твърдение само защото повечето хора биха го избрали или защото повече Ви харесва. Вашият отговор отбележете чрез заграждане на буквата пред твърдението.

За да направите своя избор, прочетете внимателно и двете твърдения под съответния номер. Не се замисляйте прекалено върху тях. Обикновено първото впечатление е най-добро. Няма правилни и неправилни отговори. Интересуваме се единствено от Вашето мнение.

В някои случаи може да установите, че двете твърдения са еднакво приемливи или нито едно от тях не отговаря на Вашето мнение. В такива случаи се старайте да изберете онова от тях, което все пак е по-близо до Вашето собствено виждане.

1.	(А) Щастието се състои в това да имаш дом и кола.	(Б) Щастието на повечето хора е да имат близки приятели.
2.	(А) Понякога чувствам, че не мога да направя нищо срещу несправедливите забележки към мен.	(Б) Не мога да си представя как бих позволил/а на някого да ме обвини несправедливо.
3.	(А) Обикновеният гражданин може да влияе върху решенията на ръководни органи.	(Б) В управлението участват само някои хора и обикновеният гражданин не може да промени нищо.
4.	(А) Когато се мобилизирам мога да огранича чувствата си.	(Б) Има моменти, когато не мога да потисна чувствата си и да се контролирам.
5.	(А) Повечето хора са добри и приятни.	(Б) Хората не помагат на другите, ако обстоятелствата не ги заставят.
6.	(А) В края на краищата човек получава уважението, което заслужава.	(Б) За съжаление човек често остава непризнат, независимо какви усилия полага.
7.	(А) Без да знам защо, понякога върша неща, които не бих искал да	(Б) Винаги се контролирам какво правя.

	върша в действителност.	
8.	(А) Често пъти чувствам, че имам слабо влияние върху това, което ми се случва.	(Б) Невъзможно ми е да повярвам, че шансът или късметът играят важна роля в моя живот.
9.	(А) Има хора, които просто не са добри.	(Б) Във всеки човек има по нещо хубаво.
10.	(А) Винаги е възможно да контролираш поведението си.	(Б) Когато определени неща се случват с мен, често не мога да съдържам реакциите си.
11.	(А) Когато си правя планове винаги съм почти сигурен, че мога да ги осъществя.	(Б) Не винаги е много разумно да се планира далеч напред, защото много неща зависят от случайността.
12.	(А) Винаги изпитвам големи затруднения, когато трябва да уреждам някакъв проблем.	(Б) Ако човек е достатъчно настойчив винаги може да получи онова, което иска.
13.	(А) Бих искал да живея в малък град или село.	(Б) Бих искал да живея в голям град.
14.	(А) Понякога правя импулсивно неща, които в други случаи не бих си позволил.	(Б) Намирам, че мога да държа под контрол импулсите си.
15.	(А) Хората са толкова различни, че човек не може да направи всичко, което очакват от него.	(Б) Хората имат различни изисквания, но човек трябва да се съобразява преди всичко с поставената цел.
16.	(А) Макар да е трудно, винаги мога с усилие на волята да огранича прибързаните си действия.	(Б) Не винаги мога да контролирам всичките си действия.
17.	(А) По-тежко е да загубиш пари, отколкото приятел.	(Б) Хората са най-важното нещо на този свят.
18.	(А) Мнението, че учителите са зле настроени към ученика, е неоснователно.	(Б) Повечето ученици не разбират до каква степен техните оценки се влияят от случайността.
19.	(А) Забелязал съм, че има дни, в които нещата се нареждат от само себе си.	(Б) Не вярвам в съществуването на добри и лоши дни; те са такива, каквито сами ги направим.
20.	(А) Човек не винаги може да владее желанията си и постъпва необмислено.	(Б) Ако иска, човек винаги може да контролира непосредственото си желание и да не му позволява да определя цялото му поведение.

Общата бална оценка се получава като сума от изборите на отговори по следния ключ. Всеки съответстващ избор получава по 1 точка: 2а, 3б, 4б, 6б, 7а, 8а, 10б, 11б, 12а, 14а, 15а, 16б, 18б, 19а, 20а

За норма може да се приеме, че оценки до 7 т. са показателни за вътрешен локус на контрола, а от 8 и повече - за външен локус на контрола. Получените средни и стандартни стойности показват, че разпределението е близко до нормалното, а това на свой ред е показател, че с метода се измерва устойчива личностна характеристика. Може да се приеме, че той дава възможност за оценка на индивидуалните различия в локализацията на контрола.

Конструктът „локализация на контрола“ е въведен от Ройег (1966) за описание на генерализираните очаквания за източниците на причинност за получаваните от индивида резултати. Според него има две противоположни очаквания за връзката между собственото поведение и резултатите. Първото е т. нар. вътрешен локус на контрола, който е обобщено очакване получаваните резултати (независимо дали са положителни или отрицателни) да се разглеждат като производни от собствените действия, т. е. подлежат на вътрешен, личен контрол. Второто очакване е т. нар. външен локус на контрола. Според него получаваните резултати се обясняват с действието на причини извън човека - късмет, силни други, стечение на обстоятелствата. Външният локус на контрола е тенденция на индивида да се възприема като зависим от външни фактори, които не се поддават на личен контрол.

Адаптирана за Български Самоизпит